

Om subjekt med infinitiv, särskilt i passiv

*Benjamin Lyngfelt*¹

Inledning

Subjekt med infinitiv avser fall där subjektet inte fyller någon semantisk roll i matrissatsen utan i stället fungerar som predikationsbas för en underordnad infinitivfras. Exempel (1) kan alltså sägas motsvara (2), där samma predikation i stället uttrycks i en bisats.²

- (1) Korpen verkar vara ett folknöje här ute i Brunnsäng.
- (2) Det verkar som (om/att) Korpen är ett folknöje här ute i Brunnsäng.(P)

Detta fenomen kallas ofta (*subjekts-*) *lyftning*, baserat på analysen i (3) där ett underordnat subjekt befordrats till matrissatsen.

- (3) Korpen_i verkar [_i vara ett folknöje här ute i Brunnsäng]

Såväl term som analys härrör från transformationsgrammatiken (se t.ex. Postal 1974), men beteckningen *lyftning* har spritts vidare och används även inom teorier som förkastar själva flyttningsanalysen, t.ex. konstruktionsgrammatik (Fillmore & Kay 1995) och Head-Driven Phrase Structure Grammar (HPSG, Pollard & Sag 1994). Den har bättre täckning än *subjekt med infinitiv*, eftersom fenomenet inte enbart berör infinitiver, se (4–7). För denna uppsats vidkommande duger dock den traditionella termen (fortsättningsvis förkortad SMI), eftersom studien inriktar sig på just infinitivfraser.

- (4) [Tredje världen] verkade dömd till evig fattigdom och underutveckling,
- (5) Det verkade som tredje världen var dömd till evig fattigdom och underutveckling.
(P)

¹ Den forskning artikeln bygger på finansieras av Svenska Akademien, med ekonomiskt stöd från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Stort tack till Maia Andréasson för värdefulla synpunkter på en tidigare version av artikeln och till deltagarna i Grammatikseminariet i Göteborg och Svenskans beskrivning 31 i Umeå för givande respons på muntliga presentationer av ämnet.

² Exempelen är hämtade ur Språkbankens *Parole*-korpus (<http://spraakbanken.gu.se/parole/>) om inget annat anges. Konstruerade exempel används endast som parafraaser till korpusexemplen och är märkta (P).

- (6) Ett garderingskryss känns nödvändigt.
 (7) Det känns som att ett garderingskryss är nödvändigt. (P)

Subjekt med infinitiv (SMI) uppträder med ett fåtal verb i aktiv (t.ex. *verka, tyckas, se ut*) samt med betydligt fler verb i passiv (8–9):

- (8) [T]vå personer ses springa från olycksplatsen.
 (9) Förövarna sägs ha varit iklädda officiella militäruniformer.

Trots att den passiva varianten (fortsättningsvis P-SMI) är mer produktiv än den aktiva har den studerats mindre. Den brukar tas upp kortfattat som en variantform och då härledas ur den beslätade och mer omskrivna konstruktionen objekt med infinitiv. Jag kommer dock att visa att en sådan härledning inte är tillämplig på P-SMI generellt och argumentera för att konstruktionen hellre bör beskrivas på sina egna villkor.

Objekt med infinitiv

I objekt med infinitiv (OMI) är det objektet som inte fyller någon semantisk roll i matrissatsen utan i en underordnad predikation, såsom illustreras i (10–11).

- (10) [M]ånga ansåg honom vara komplett galen.
 (11) Många ansåg att han var komplett galen. (P)

Inte heller denna konstruktionstyp är begränsad till infinitiver utan har betydligt bredare tillämpning, särskilt i kombination med reflexiver (se t.ex. Lyngfelt 2007:108ff.). OMI har uppmärksammats mer i litteraturen än SMI, bl.a. då det är tämligen kontroversiellt hur konstruktionen ska analyseras. Inte minst har konstruktionen förknippats med ett stort antal termer.³

OMI brukar betraktas som grunden för P-SMI, som både i svensk och internationell litteratur beskrivs som passivering av OMI (se citaten nedan). Exempelvis kan (8) ovan betraktas som en passiv motsvarighet till parafrasen i (12):

- (12) NN ser två personer springa från olycksplatsen. (P)

nexusinfinitiv, satsled som utgörs av infinitivfras utan infinitivmärke och som utgör bunden bestämning till vissa transitiva verb vars objekt anger infinitivfra-

³ Vanliga termer som täcker även andra komplement än infinitivfraser är *objektslyftning*, *småsats* och *ECM-konstruktion*, motsvarande analyserna i (i) respektive (ii). (ECM står för *Exceptional Case Marking*, där det exceptionella är att subjektet i den underordnade predikationen har objektskasus.) En mer strukturneutral term är *nexusobjekt* (Jespersen [1924] 1965).

(i) Många ansåg honom_i [_t₁ vara komplett galen] (lyftningsanalys)

(ii) Många ansåg [_{honom} vara komplett galen] (småsats-/ECM-analys)

sens predikationsbas (Vi såg dem åter tala med varandra) eller till samma verb i passiv varvid subjektet anger infinitivfrasens predikationsbas (De sågs åter tala med varandra). (SAG I:201)⁴

Subject Raising is triggered by Subject Raising verbs (e.g. *to seem*), which have as a characteristic property that they do not assign an external theta-role, and select a sentential complement with a case-less subject position. Subject Raising also occurs with passivized ECM verbs [...] (*Lexicon of Linguistics*)⁵

Dessa beskrivningar härleder alltså P-SMI ur OMI och bygger på parafraser som (8) < (12). Den kopplingen håller dock inte hela vägen. Exempelvis kan inte (9), här upprepat som (13), parafraseras som (14):

(13) Förövarna sägs ha varit iklädda officiella militäruniformer.

(14) * NN säger förövarna ha varit iklädda officiella militäruniformer. (P)

Vid närmare påseende förefaller således OMI vara en mer begränsad konstruktion än SMI i passiv. Enligt Jörgensen & Svensson (1986:102) är det ”betydligt fler verb som kan ingå i en subjekt med infinitiv än som kan ingå i en objekt med infinitiv.” SAG, som tar upp åtskilligt fler OMI-verb än vad som brukar nämnas, noterar andra typer av restriktioner:

Endast vissa av [verben] tar icke-reflexivt objekt, och endast i formellt skriftspråk och/eller när infinitivfrasen består av *vara* + predikativ. (SAG III:576)

Utöver sådana begränsningar verkar även den syntaktiska konstruktion som OMI ingår i spela in. Det är slående att en stor del av SAG:s exempel med mindre välkända OMI-verb uppträder i relativsatser. Jämför t.ex. (15–16) ur SAG (III:577) med de mindre gångbara huvudsatsparafraserna i (17–18):

(15) Detta är uppgifter som polisen misstänker vara insamlade på olaglig väg.

(16) Det är namnteckningen på det dokumentet som Lars Johansson påstår vara förfalskad.

(17) ?? Polisen misstänker uppgifterna vara insamlade på olaglig väg. (P)

(18) ?? Lars Johansson påstår namnteckningen vara förfalskad. (P)

⁴ *Nexusinfinitiv* är SAG:s beteckning på dels objekt med infinitiv, dels subjekt med infinitiv i passiv, medan aktiva lyftningsverb som *verka* i stället hänförs till subjektsautonoma verb generellt (tillsammans med bl.a. temporala och epistemiska hjälpverb).

⁵ *ECM-verb* är en vanlig term för verb som konstrueras med objekt med infinitiv (se not 2).

Det kan i sammanhanget noteras att OMI med *påstå* (men kanske inte med *misstänka*) skulle fungera även i huvudsats under förutsättning att objektet är reflexivt: *Johansson påstår sig vara oskyldig*.

En annan struktur som verkar underlätta OMI är inversion:

- (19) Ett problem i branschen bedömer han vara det system med svarta löner som existerar i okänd omfattning.
- (20) * Han bedömer ett problem i branschen vara det system med svarta löner som existerar i okänd omfattning. (P)
- (21) ?? Han bedömer problemet vara det system med svarta löner som existerar i okänd omfattning. (P)

OMI-konstruktionen i (19) fungerar bra, men den mer ordinära ledföljden i (20) blir ogrammatisk. Möjligen spelar informationsstrukturella faktorer in här, men även den justerade varianten i (21) är problematisk.

Det finns inte utrymme här för en närmare analys av dessa begränsningar på OMI,⁶ men det är tydligt att motsvarande begränsningar inte gäller subjekt med infinitiv. P-SMI är en godtagbar parafras i samtliga dessa fall:

- (22) Detta är uppgifter som misstänks vara insamlade på olaglig väg. (P)
- (23) Uppgifterna misstänks vara insamlade på olaglig väg. (P)
- (24) Det är namnteckningen på det dokumentet som påstås vara förfalskad. (P)
- (25) Namnteckningen på det dokumentet påstås vara förfalskad. (P)
- (26) Ett problem i branschen bedöms vara det system med svarta löner som existerar i okänd omfattning. (P)

Detta att det verkar råda striktare begränsningar på OMI än på P-SMI tyder på att den senare konstruktionen *inte* är ett specialfall av den förra.

⁶ Ett gemensamt drag hos OMI med inversion och i relativsats (undantaget subjeksrelativer, vilka verkar vara lika begränsade som vanliga huvudsatser) är att det inte står något led mellan matris verbet och infinitivkomplementet. Detsamma är normalfallet även i SMI. I OMI med reflexiv är det mellanliggande ledet ett lätt pronomen, och det är ingalunda unikt för OMI att reflexiver har mer flexibla positioner än fulla nominalfraser.

Konstruktion med bisats och expletivt subjekt

Ett alternativ till OMI-härledningen är att relatera P-SMI till (passiv) konstruktion med bisats och expletivt subjekt (BI-X). Jämför t.ex. (9/13/27) med (28) nedan.^{7 8}

(27) Förövarna sägs ha varit iklädda officiella militäruniformer.

(28) Det sägs att förövarna var iklädda officiella militäruniformer. (P)

Parfrasen i (28) är en direkt återspeglning av hur subjekt med infinitiv brukar karakteriseras: subjektet i SMI fyller ingen semantisk roll i matrissatsen, utan fungerar som predikationsbas i en underordnad predikation. Med andra ord motsvarar det subjektet i en bisats och kan ersättas av expletiv i matrissatsen. Likaså är paret (27–28) fullt analogt med hur man brukar parafrafera aktiv SMI. Jämför med (1–2), här upprepade som (29–30), där SMI-konstruktionen i (1/29) på motsvarande sätt relateras till konstruktion med bisats och expletivt subjekt i (2/30):

(29) Korpen verkar vara ett folknöje här ute i Brunnsäng.

(30) Det verkar som (om/att) Korpen är ett folknöje här ute i Brunnsäng. (P)

Att parallellen inte bara bygger på en ytlig likhet bekräftas om vi ser på verbens roll i konstruktionerna. I både aktiv och passiv SMI gäller att verbet (a) tar ett argument som uttrycker en proposition, (b) inte delar ut någon semantisk roll till sitt subjekt. Sammantaget inbjuder dessa likheter till att hantera passiv SMI tillsammans med aktiv SMI, snarare än som passivering av OMI. Ytterligare empiriskt stöd för detta presenteras i (31–36):

(31) [F]lera personer befaras ha skadats.

(32) *NN befarar flera personer ha skadats. (P)

(33) Det befaras att flera personer har skadats. (P)

(34) Han uppgavs befinna sig i en bas kontrollerad av oppositionsledaren Ahmed Shah Massoud.

(35) *NN uppgav honom befinna sig i en bas kontrollerad av oppositionsledaren Ahmed Shah Massoud. (P)

⁷ Jag har inte sett detta diskuteras någon annanstans i litteraturen, men Faarlund m.fl. (1997) har med en sådan parafra bland sina exempel.

⁸ I princip är (28) strukturellt tvetydig mellan s.k. opersonlig passiv och ”vanlig” passiv med extraponerat subjekt. Jag avstår från att här ta ställning till vilken av analyserna som är att föredra (jfr SAG IV:372, Lyngfelt 2010).

- (36) Det uppgavs att han befann sig i en bus kontrollerad av oppositionsledaren Ahmed Shah Massoud. (P)

Som synes kan exemplen på P-SMI (31, 34) inte parafraseras som OMI (32, 35). Däremot motsvarar de konstruktion med bisats och expletivt subjekt (BI-X; 33, 36), analogt med hur man brukar karakterisera aktiv SMI.

Inte heller detta håller emellertid fullt ut, vilket illustreras i (8/37–39):

- (37) [T]vå personer ses springa från olycksplatsen.
 (38) NN ser två personer springa från platsen.
 (39) ?? Det ses att två personer springer från olycksplatsen. (P)

Här är det tvärtom OMI (38) som är en godtagbar parafra, medan BI-X (39) fungerar sämre.

En korpusstudie av passiv SMI

För att få ett bättre analysunderlag gjorde jag en korpusstudie av subjekt med infinitiv i passiv (P-SMI) i relation till objekt med infinitiv (OMI) och (passiv) konstruktion med bisats och expletivt subjekt (BI-X). Det undersökta materialet är Språkbankens *Parole*-korpus, som är en morfosyntaktiskt taggad korpus om ca 19 miljoner löpord, bl.a. tidningstext och romaner. För att först identifiera P-SMI-verb sökte jag på [verb som slutar på -s + infinitiv] i olika kombinationer, vilket gav ca 4400 belägg på P-SMI fördelade på 47 olika verb. Jag har då räknat bort passiva kontrollverb, deponensverb (både hjälp- och lyftningsverb), några osäkra fall samt rena felträffar (se verbförteckning i appendix).⁹

För vart och ett av dessa 47 verb gjorde jag nya sökningar efter dels OMI, dels BI-X, i alla böjningsformer av verben och både med och utan inversion. En preliminär översikt av utfallet ges i tabell 1:

⁹ Intressant nog förekommer tre av verben både som kontrollverb och i P-SMI: *låtas*, *tillåtas* och *utlovas*. Skillnaden ligger i antalet semantiska roller, såsom illustreras i (i-ii) Sköterskor ska tillåtas skriva ut vissa mediciner. (kontroll) [Ä]r det för att den ekonomiska avkastningen på utbildningsinvesteringar har tillåtits bli så låg? (P-SMI)

I (i) fyller subjektet *sköterskor* två semantiska roller, dels gentemot *tillåtas* (de som får tillåtelse), dels som Agent till *skriva ut*. I (ii), däremot, fyller *avkastningen* en roll i förhållande till *bli så låg*, men inte till *tillåtits*; den har inte fått någon tillåtelse, utan det som tillåtits är hela sakförhållandet: att avkastningen blivit låg.

Tabell 1. Förekomst av P-SMI-verb i konstruktion med BI-X och/eller OMI, preliminär översikt

Subjekt med infinitiv i passiv (P-SMI)	Bisats och expletivt subjekt (BI-X)	Objekt med infinitiv (OMI)
47 verb	35 verb	24 verb

Tabell 1 visar en viss, men ingalunda dramatisk övertikt för BI-X gentemot OMI. (Att P-SMI omfattar flest verb är givet, eftersom detta var utgångspunkten.) Om vi väger in de begränsningar på OMI som noterades ovan blir dock skillnaden större (tabell 2):

Tabell 2. Förekomst av P-SMI-verb i konstruktion med BI-X och/eller OMI, justerad översikt

Subjekt med infinitiv i passiv (P-SMI)	Bisats och expletivt subjekt	OMI (utom reflexiv, relativsats och inversion)
47 verb	35 verb	9 verb

Om vi undantar reflexiver, relativsatser och inversion återstår endast nio OMI-verb, och ett par av dessa bara nått och jämnt; för verbet *säga* återstår 1 enda av 451 belägg, och för *tro* 6 av 239. När det gäller reduktionen av antal verb spelar alla tre faktorerna in, men sett till antalet belägg är det framför allt reflexiverna som ger utslag. Förutom vid fem verb är det bara fråga om ströbelägg på OMI med annat än reflexivt objekt. För att konkretisera: *säga/tro sig vara* är mer brukligt än *säga/tro ngn vara*.

Bilden klarnar ytterligare om vi ser på själva verben. Man brukar räkna med tre typer av OMI-verb, och SAG (III:575ff.) räknar med samma tre typer för nexusinfinitiver generellt (vilket inkluderar både OMI och P-SMI):

- a) verb som anger omedelbar perception
- b) verb som anger påstående eller åsikt
- c) verbet *låta* 'tillåta', 'föranlåta'

Perceptionsverben (a) omfattar ett fåtal verb (främst *se, höra, känna*) och kategori (c) bara verbet *låta*.¹⁰ Desto större är dock kategori (b), där SAG räknar upp ett stort antal verb: *antya, erkänna, konstatera, uppge, anse, befara, förmoda, påvisa, rapportera och vänta* samt många fler. Lundin (2003) benämner samma kategori *verbs of consideration*, och själv kallar jag den *kommunikations- och kognitionsverb*. Med denna lite vidare beteckning täcker jag in ytterligare några verb, som *aviseras, avslöjas, fingeras, planeras* m.fl.

¹⁰ Självt räknar jag dock med två verb här och inkluderar då även *tillåta/tillåtas*. Detta är huvudsakligen ett kontrollverb, men uppvisar ett fåtal belägg på OMI och P-SMI, sannolikt bildade i analogi med *låta/låtas*.

Om kategori (b) skriver SAG (III:576) att dessa verb ”konstrueras med objekt + nexusinfinitiv i varierande grad”, och det är just här som begränsningar till reflexiver osv. slår igenom. Betraktar vi alltså distributionen i förhållande till verbtyper blir utfallet följande:

Tabell 3. Förekomst av P-SMI-verb i konstruktion med BI-X och/eller OMI, i relation till verbtyper

	Subjekt med infinitiv i passiv (P-SMI)	Bisats och expletivt subjekt (BI-X)	Objekt med infinitiv (OMI)*
a) perception (typiska)	3	2	3
a) perception (mindre typiska)	3	1	(1)
b) kommunikation/kognition	39	32	4 (17)
c) låta (och tillåta)	2	0	2

* Siffror inom parentes inkluderar OMI med reflexiv, relativsats och/eller inversion.

I tabell 3 är perceptionsverben uppdelade i typiska (*se, höra, känna*) och mindre typiska (*ana, iaktta, upptäcka*) eftersom de senare dels inte är rena perceptionsverb, dels ger ett annat utfall. Bland de typiska står sig OMI väl, inte bara genom att täcka samtliga verb utan också genom att uppträda frekvent med alla tre. Produktiviteten sträcker sig dock inte till de mindre typiska perceptionsverben, som endast representeras genom ett verb – därtill bara i ett enda belägg, med både reflexiv och relativsats (*Människan som upptäcker sig stå under ett uppdrag och ett ansvar att ”råda” över naturen och tingen*).

Ser vi till kommunikations- och kognitionsverben (b) är detta som sagt den överlägset största kategorin. Av 39 verb uppträder endast fyra i OMI annat än med reflexiv, och av dessa är det bara ett (*anse*) som uppvisar mer än ströbelägg. Detta står i skarp kontrast mot bisats och expletivt subjekt (BI-X), som uppträder med hela 32 av verben. Antalet belägg per verb är visserligen ganska litet, men ändå uppnår BI-X nästan full täckning här.

När det gäller *låta/tillåta*, slutligen, är OMI fullt gångbart – och med *låta* därtill mycket vanligt – medan BI-X inte är belagt alls. Det kan också noteras att materialet bara innehåller ett enda belägg på *låtas* i P-SMI, medan *tillåtas* är ganska vanligt förekommande.

Sammantaget kan konstateras att OMI är mycket frekvent inom sitt kärnområde, typiska perceptionsverb samt *låta*, men i övrigt har högst begränsad tillämpning. BI-X är tvärtom inte särskilt vanligt med något av verben, men ändå gångbart med de flesta av dem, och har störst täckning just där OMI är som svagast: bland kommunikations- och kognitionsverben.

Diskussion

Subjekt med infinitiv i passiv (P-SMI) brukar beskrivas som passivering av objekt med infinitiv (OMI), men som framgått ovan är en sådan analys tillämplig endast på en delmängd av de faktiska förekomsterna av P-SMI. En parafra som ofta fungerar bättre är (passiv) konstruktion med bisats och expletivt subjekt (BI-X). Korpusstudien påvisar dock tydliga skillnader i distribution mellan olika typer av verb. Flertalet verb (kommunikations-/kognitionsverb) är mer kompatibla med BI-X, men typiska perceptionsverb och *låta* går bättre ihop med OMI.

Traditionellt har man betraktat perceptionsverben som den mest prototypiska gruppen, och då framstår kopplingen mellan P-SMI och OMI som självklar. Eller, rättare sagt, man har typiskt utgått från OMI, och därmed blir perceptionsverben centrala och kommunikations- och kognitionsverben mer perifera – en mer heterogen kategori som ofta är begränsad till reflexiver osv.

Om man i stället utgår från SMI blir det snarast tvärtom: passiv SMI med kommunikations- och kognitionsverb är analog med aktiv SMI. I båda fallen är konstruktion med bisats och expletiv (BI-X) den mest gångbara parafra – och speglar dessutom SMI-strukturens grundläggande semantik: att verbet tar en proposition som argument och inte delar ut någon semantisk roll till sitt subjekt. Därmed är det i stället perceptionsverben som avviker.¹¹ (Verbet *låta* sticker ut både semantiskt och syntaktiskt oavsett utgångspunkt.)

Det intressanta är emellertid inte vilken parafra som är bäst, utan hur man betraktar konstruktionen som sådan. Om något, tycker jag det framgår tydligt att den bör betraktas just som en konstruktion i sig själv och inte som ett derivat av något annat. Skillnaden i distribution hos de olika verbtyperna är högst relevant, men bör kanske knytas just till verben och inte konstruktionen. Respektive konstruktion (BI-X, OMI och P-SMI) har sina egenskaper, verben har sina – och verb och konstruktion kan kombineras när deras egenskaper är kompatibla.

Är då den relevanta konstruktionen i det här fallet P-SMI eller kanske snarare SMI generellt? Med andra ord: ska man betrakta SMI i aktiv och passiv som

¹¹ Detta får indirekt stöd av SAG, som anger olika semantisk struktur för de olika typerna av OMI. Om OMI med kommunikations-/kognitionsverb skriver SAG (III:577): ”Objektet [...] är syntaktiskt men inte semantiskt en bestämning till verbet: semantiskt anger objektet uteslutande predikationsbas åt infinitivfrasen.” Detta matchar subjektets status i beskrivningen av (P-)SMI ovan. Enligt SAG har dock OMI med perceptionsverb en annan struktur: ”Objektet är inte bara syntaktiskt utan också semantiskt sett objekt åt det överordnade verbet” (SAG III:576). Därmed avviker de även semantiskt från typiska definitioner av SMI. Analysen är dock kontroversiell, eftersom den också skiljer sig från flertalet definitioner av OMI, men kan kanske sägas få visst stöd av resultaten i tabell 3, som bekräftar att verbtyperna beter sig olika.

en eller två konstruktioner? Det brukliga är att ta upp dem tillsammans, men i SAG behandlas de som helt orelaterade. P-SMI beskrivs som sagt som passiv av OMI, medan aktiv SMI inte alls beskrivs som SMI. I stället grupperas *verka*, *tyckas* osv. tillsammans med andra s.k. subjektsautonoma verb (verb som inte delar ut någon semantisk roll till sitt subjekt) och betraktas som en sorts hjälpverb. Jämför t.ex. lyftnings verbet *verka* i (40) med det epistemiska hjälp verbet *kunna* i (41):

(40) Ämnet verkade vara lite känsligt

(41) Ämnet kan vara lite känsligt (P)

I inget av fallen fyller subjektet (Ämnet) någon semantisk roll gentemot *verkade* resp. *kan*, utan endast i förhållande till komplementet *vara lite känsligt*. Detta talar för att behandla dem på samma sätt, men samtidigt tonar man då ned sambandet mellan (40) och P-SMI-konstruktionen i (42).

(42) Ämnet sägs vara lite känsligt (P)

Kan man då inte slå ihop alla tre? Nja, det tar emot att betrakta *sägas* som ett subjektsautonomt hjälpverb, eftersom det inte är ett eget lexem utan ”bara” passivformen av *säga* (som inte är subjektsautonomt). Och något som talar för att gruppera (40) med (42) snarare än (41) är möjligheten till omskrivning med bisats och expletivt subjekt (43–45):

(43) Det verkade som ämnet var lite känsligt (P)

(44) *Det kan att ämnet är lite känsligt (P)

(45) Det sägs att ämnet är lite känsligt (P)

Ett alternativ till att som SAG behandla lyftningsverb som en sorts hjälpverb är att göra tvärtom och hantera hjälpverb som lyftningsverb. Så gör Fillmore & Kay (1997, kap. 4; jfr bl.a. Ross 1969) genom en generell lyftningskonstruktion, där subjektet inte får sin semantiska roll av det finita verbet utan av dess komplement. I denna konstruktion kan man då infoga vilket verb som helst som kan fungera subjektsautonomt i den aktuella kontexten. Hit hör då inte bara ordinära lyftningsverb och subjektsautonoma hjälpverb, utan också P-SMI-verb – vilka blir subjektsautonoma genom passiveringen. Fillmore & Kays analys är bara en skiss, som behöver utvecklas innan man på allvar kan ta ställning till den, men framstår som en väg väl värd att pröva.

Litteratur

- Faarlund, Jan Terje, Lie, Svein & Vannebo, Kjell Ivar 1997. *Norsk referansegrammatikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Fillmore, Charles & Kay, Paul 1995. *Construction Grammar*. (CSLI Lecture Notes.) Berkeley/Stanford: CSLI.
- Fillmore, Charles & Kay, Paul 1997. *Berkeley Construction Grammar*. <<http://www.icsi.berkeley.edu/~kay/bcg/ConGram.html>> [Tillgänglig 27 september 2010.]
- Jespersen, Otto [1924] 1965. *The Philosophy of Grammar*. New York: Norton.
- Jørgensen, Nils & Svensson, Jan 1986. *Nusvensk grammatik*. Stockholm: Liber.
- Lexicon of Linguistics*. <<http://www2.let.uu.nl/Uil-OTS/Lexicon/>> [Tillgänglig 27 september 2010.]
- Lundin, Katarina 2003. *Small Clauses in Swedish*. Lund: Lunds universitet.
- Lyngfelt, Benjamin 2007. Mellan polerna. Reflexiv- och deponenskonstruktioner i svenskan. *Språk och stil* 17: 86–134.
- Lyngfelt, Benjamin 2010. En Akademiledamot pensioneras inte. Om konstruktioner med *s*-verb i svenskan. I: Jóhannesson, Kristinn m.fl. (red.), *Bo65. Festskrift till Bo Ralph*. Göteborg: Meijerbergs. S. 178–192.
- Parole*. <<http://spraakbanken.gu.se/parole/>>. [Tillgänglig 27 september 2010.]
- Pollard, Carl & Sag, Ivan 1994. *Head-Driven Phrase Structure Grammar*. Chicago/London: CUP.
- Postal, Paul 1974. *On Raising: One rule of the English Grammar and its Theoretical Implications*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Ross, John 1969. Auxiliaries as main verbs. I: W. Todd (red.), *Studies in Philosophical Linguistics*, Series 1. Evanston, IL: Great Expectations Press.
- SAG = Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan & Andersson, Erik 1999. *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm: Norstedts ordbok.

Appendix. S-verb i *Parole*-studien

P-SMI (47)	SMI, deponens (4)	Kontroll (25/27)
anas, anges, annonseras, anses, antas, aviseras, avses, avslöjas, bedömas, befaras, befinnas, beslutas, beräknas, beskrivas, fingeras, föreslås, förklaras, förmodas, förutses, förutsätts, förväntas, garanteras, gissas, höras, iakttas, konstateras, <i>*kännas</i> , <i>>låtas</i> , misstänkas, planeras, påstås, påvisas, rapporteras, ses, spås, sägas, <i>>tillåtas</i> , tippas, tros, tänkas, uppfattas, uppges, uppskattas, upptäckas, <i>>utlovas</i> , visas, väntas	<i>*kännas</i> , ryktas, synas, tyckas	anmodas, beordras, dömas, erbjudas, frestas, förbjudas, förledas, förmås, hindras, hänvisas, inbjudas, lockas, luras, <i>>låtas</i> , manas, nekas, ombedas, rekommenderas, <i>>tillåtas</i> , tvingas, uppmanas, <i>>utlovas</i> , vägras, åläggas, övertalas ?? nödgas, påskrivs
	Hjälpverb, deponens (8)	
	hoppas, idas, lyckas, låtsas, misslyckas, nännas, töras, värdigas	
	Tveksamma (4)	
	betraktas, karakteriseras, saluförs, utpekas	

Söksträngar: passiv+infinitiv, passiv+substantiv/pronomen+infinitiv (i alla tempus). Kursiva verb märkta > förekommer både i P-SMI och som kontrollverb, medan kursiv och * markerar förekomst i både P-SMI och SMI, deponens.